

Seat No.	
-------------	--

**Fourth Year of the Five Year Law Course (Semester - VII) & Second Year of
the Three Year Law Course (Semester - III) (CBCS) Examination, March - 2023**

CRIMINOLOGY (Paper-V)

Sub. Code : 74815/74851/67357/64255/51092/51117

Day and Date : Thursday, 15 - 06- 2023

Total Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) Attempt any four questions from Q. No. 1 to 7.
  - 2) Q. No. 8 is compulsory.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) In case of any ambiguity in Marathi version of the question paper due to unavailability of proper legal words, phrases etc. the same question in english version shall be taken into account.

Q1) What is criminology? Explain the nature, scope and significance of Criminology. [15]

Q2) Explain in detail the concept of White Collar Crimes. Explain the causes for the growth of White Collar Crimes and Legal Measures of its Control in India. [15]

Q3) Write a detailed note on Punishment. Also discuss the significance of Sentencing Process in Penology. [15]

Q4) Explain the meaning and significance of Imprisonment as a form of Punishment. Illustrate the problems of Prison Administration in India. [15]

Q5) Explain in detail the concept Probation and the Legislative Framework of Probation in India. [15]

Q6) Explain the meaning and scope of Victimology. Explain the characteristics of Victims. [15]

Q7) Explain the legal framework in India related to Crime Victims and role of Institutions in India to protect their interests. [15]

P.T.O.

Q8) Explain the following or Answer in One/Two Sentences : (Any Five)[5×2=10]

- a) Positive School of Criminology.
- b) Organised Crimes.
- c) Reprieves and Suspension of Sentence.
- d) Parole : Concept.
- e) Furlough.
- f) Deterrent Theory of Punishment.
- g) Philosophy of Victimology.
- h) Witness Protection Scheme.
- i) Model Prison Manual.
- j) Cyber Crimes.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही चार प्रश्न लिहा.
  - 2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
  - 3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 4) मराठी प्रश्नामध्ये काही संदिग्धता वाटल्यास/असल्यास इंग्रजी प्रश्नांचा संदर्भ घ्यावा.

प्र.1) क्रिमिनोलॉजी म्हणजे काय? क्रिमिनोलॉजीचे स्वरूप, व्याप्ती आणि महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) व्हाईट कॉलर क्राईमची संकल्पना सविस्तरपणे सांगा. भारतात व्हाईट कॉलर गुन्ह्यांच्या वाढीची कारणे आणि त्याच्या कायदेशीर नियंत्रणाचे उपाय स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) शिक्षेवर सविस्तर टीप लिहा. पेनॉलॉजीमध्ये सेंटेंसिंग प्रक्रियेचे (Sentencing process) महत्त्व काय आहे, ते लिहा. [15]

प्र.4) शिक्षेचा एक प्रकार म्हणून इम्प्रीजनमेंटचा अर्थ आणि महत्त्व स्पष्ट करा. भारतातील तुरुंगप्रशासनाच्या समस्या स्पष्ट करा. [15]

प्र.5) प्रोबेशनची संकल्पना काय आहे ते लिहा आणि भारतातील प्रोबेशनचे लेजिस्लेटिव्ह फ्रेमवर्क संदर्भात तपशीलवार वर्णन करा. [15]

प्र.6) व्हिक्टिमोलॉजीचा अर्थ आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. विक्टिमस्चे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.7) गुन्ह्यातील पीडितांशी संबंधित भारतातील कायदेशीर चौकट आणि त्यांच्या हितसंबंधांचे संरक्षण करणाऱ्या भारतातील संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा. [15]

प्र.8) खालील प्रश्नांची उत्तरे एक/दोन वाक्यात स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) [5×2=10]

अ) पॉझिटिव्ह स्कूल ऑफ क्रिमिनोलॉजी

ब) संघटित गुन्हे

क) शिक्षेचे पुनरूत्थान आणि निलंबन

ड) पॅरोल : संकल्पना

इ) फर्लो

फ) शिक्षेचा प्रतिबंधक सिद्धांत

य) व्हिक्टिमोलॉजी चे तत्वज्ञान

र) साक्षीदार संरक्षण योजना

ल) मॉडेल जेल मॅन्युअल

व) सायबर गुन्हे

